

Croatian Civil Aviation Agency

**Obavijest o ispitnim rokovima,
pravilima i načinu polaganja ispita
(Dio-66 dozvole za održavanje
zrakoplova)**

LIC-OB-005

Broj izmjene: 5, Datum izmjene: 12.06.2024.

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu Agencija) omogućava svim zainteresiranim kandidatima polaganje ispita za sve module u skladu sa Prilogom III, (Dio-66), Dodatkom I i II, kao bitnim preduvjetom za stjecanja Dio-66 dozvole za održavanje zrakoplova, proširenje postojeće dozvole dodavanjem nove kategorije/podkategorije i ukidanje raznih ograničenja.

U tu svrhu Agencija je uspostavila banku pitanja i razvila računalni program za generiranje, obradu i polaganje ispita.

Ispitni rokovi

Agencija početkom svake godine propisuje redovne ispitne rokove za osnovne ispite („Basic Modules“) za Dio-66 dozvole za održavanje zrakoplova i objavljuje ih na svojoj web stranici. Postoji mogućnost organiziranja i izvanrednog ispitnog roka u slučaju da se prijavi veći broj kandidata i da za to postoji osobita potreba o čemu, na zahtjev stranke, Agencija donosi odluku. Kandidati svoje prijave za ispit moraju podnijeti Agenciji najkasnije 15 dana prije redovnog ispitnog roka.

Općenito

Prilog III (Dio-66) koristi modularni nastavni plan, stoga sadržaj modula varira ovisno o kategoriji ili potkategoriji za koju se kandidat prijavljuje. Dio-66 ispit se temelji na Dio-66 nastavnom planu i programu („Part-66 Basic Knowledge Requirements“) kako je navedeno u Dodatku I, Priloga III (Dio-66). Ispiti se provode na engleskom jeziku, koristeći kratice gdje je to moguće i polažu se na računalu u obliku pitanja sa višestrukim izborom odgovora („Multi-Choice Questions“).

Ispiti se provode u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove, Prilog III (Dio-66) Poddio C, 66.B.200.

Za jedan ispitni rok kandidat može prijaviti polaganje najviše 4 modula.

Postupak prijave ispita (polaganje modula)

Prilikom prijave za ispit kandidat je dužan poštovati slijedeću proceduru:

- Kandidati se **obavezno** prijavljuju pisanim putem (e-mailom, poštom ili osobno u Agenciji) koristeći obrazac „Prijava za polaganje ispita“ koji je dostupan u Odjelu licenciranja ili na web stranici Agencije: <http://www.ccaa.hr/file/c2f4fd3aafe442a6ef5ae9738f861ab3>. **Prijave nisu moguće telefonskim putem.**
- **Prilikom prve prijave za ispit** kandidati su dužni priložiti uredno ispunjen obrazac te potvrdu o uplaćenju naknadi za troškove polaganja ispita, presliku Dio-66 dozvole (ako je posjeduje) i presliku osobne iskaznice ili presliku putovnice (ukoliko se radi o osobi koja nije državljanin RH).
- Za sve **kasnije prijave za ispit** kandidati su dužni priložiti uredno ispunjen obrazac i potvrdu o uplaćenju naknadi za troškove polaganja ispita.
- Naknada za polaganje ispita iznosi **20,00 EUR po modulu**, a uplaćuje se na žiro račun Agencije broj HR9623900011100357510, model HR00, poziv na broj 02371219-652680-43, šifra namjene: AIRB.

- Kandidati su dužni prijaviti ispit najkasnije 15 dana prije redovnog ispitnog roka, a prijave podnesene kasnije neće se uzeti u razmatranje za taj ispitni rok.
- Agencija će po prijavama utvrditi točan broj kandidata za ispitni rok, osigurati adekvatnu dvoranu za provođenje ispita, te će e-mailom ili telefonom obavijestiti kandidate o vremenu i mjestu održavanja ispita.
- Nakon što Agencija utvrdi da su svi gore navedeni uvjeti ispunjeni, kandidatu će se samo **kod prve prijave za ispit** dostaviti rješenje o odobravanju ispita.

Pitanja sa višestrukim izborom odgovora (MCQ).

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo posjeduje banku pitanja i razvila je računalni program za generiranje, obradu i polaganje ispita, a ta pitanja pridržavaju se slijedećih načela:

1. Ispit provodi jasno definirane ciljeve, polja i opseg znanja koje se provjerava svakim pitanjem su u potpunosti identificirani.
2. Sva pitanja su tipa s tri ponuđena moguća odgovora.
3. Pitanja koje zahtijevaju specijalizirano znanje određenih tipova zrakoplova se ne postavljaju u ispitima osnovnog znanja.
4. Izbjegava se uporaba kratica i akronima. Međutim, gdje je to potrebno, samo međunarodno priznate skraćenice i akronimi se koriste. U slučaju dvojbe, koristi se puni oblik, npr. „ napadni kut = 12 stupnjeva“, umjesto „ napadni kut = 12 ° “.
5. Pitanja i odgovori su formulirani što je moguće jednostavnije: ispit nije test jezika. Izbjegavaju se složene rečenice, neuobičajena gramatika i dvostruke negacije.
6. Više od 3 različite tvrdnje ne pojavljuju se među predloženim odgovorima, inače kandidat može biti u mogućnosti zaključiti točan odgovor uklanjanjem malo vjerojatnih tvrdnji.
7. Pitanja imaju samo jedan točan odgovor.
8. Točan odgovor je očito točan i potpun ili , bez sumnje, najprihvatljiviji. Izbjegavaju se odgovori koji su toliko slični da je izbor stvar mišljenja a ne činjenice. Glavni razlog upotrebe MCQ je da se oni mogu brzo provesti: to se ne postiže ako postoji sumnja o točnom odgovoru.
9. Netočne varijante odgovora će izgledati jednako uvjerljivo svakome tko nije naučio gradivo. Sve varijante se jasno odnose na pitanje i sličnog su smisla, gramatičke konstrukcije i dužine. U numeričkim pitanjima, netočni odgovori odgovaraju greškama u postupku, kao što su ispravke primijenjene u pogrešnom smislu ili netočna pretvorba jedinica: nema nasumičnih brojeva.
10. Kalkulatori nisu dozvoljeni tijekom ispita. Stoga, svi proračuni su izvedivi bez kalkulatora. Gdje pitanje uključuje izračune koje nije moguće izračunati bez kalkulatora, kao što su $\sqrt{10}$, onda je navedena približna vrijednost od $\sqrt{10}$.
11. Pitanja su izrađena u skladu s Dodatkom I (Dio-66).

Esejska pitanja

Kandidat mora položiti i 2 esejska pitanja iz M7– Maintenance Practices modula.

- A. Cilj svakog esejskog pitanja je omogućiti Agenciji da odredi da li se kandidat može izraziti na jasan i koncizan način, u obliku pisanog odgovora, u formatu tehničkog izvješća koristeći tehnički jezik zrakoplovne industrije. Esejsko pitanje također omogućuje procjenu jednim djelom, tehničkog znanja osobe i praktične primjene relevantne za plan održavanja.
- B. Pitanja su dovoljno sveobuhvatna da ih mogu odgovoriti kandidati bilo koje kategorije ili potkategorije (B1, B2 i B3) te su u skladu sa sljedećim općim smjernicama:
- Tema odabrana za pitanje je općenita, odnosi se na mehaničke i avioničke kategorije dozvole i imaju zajedničku tehničku razinu težine kao što je navedeno u Dio-66 Dodatak I.;
 - Pokrivaju tehnologiju primjenjivu na većini područja održavanja zrakoplova;
 - Odražavaju učestale radne prakse;
 - Nije specifično za tip ili proizvođača i izbjegavaju teme koje se rijetko susreću u praksi;
 - Prilikom izrade pitanja, uzima se u obzir ograničeno praktično iskustvo koje imaju kandidati.
- C. Esejska pitanja pridržavaju se sljedećih načela:
- Za svako esejsko pitanje vrijeme za odgovaranje je 20 minuta.
 - Potpuna A4 strana predviđena je za svako pitanje i odgovor, ako je potrebno, odgovor se može nastaviti i na poledini stranice.
 - Pitanje je takvo da očekuje odgovor na razini danoj na tu temu u odgovarajućem modulu.
 - Pitanje nije dvosmisleno i traži opsežan odgovor.
 - Pitanje je postavljeno u stilu tehničkog izvještaja i ima logičan slijed (početak, sredinu i kraj) i sadrži primjenjive i relevantne tehničke riječi tražene u odgovoru.
 - Ne traži se crtanje i skiciranje u pitanju.
 - Pitanje je relevantno u kategoriji i stupnju težine navedene u Dio-66.

Ocjenjivanje esejskih pitanja

Agencija je razradila posebnu listu za ocjenjivanje esejskih pitanja koja sadrži ključne točke svakog pojedinog esejskog pitanja i jasno je dana podjela između ocjene ključnih točaka i stila pisanja.

Najmanje 2 ocjenjivača neovisno pregledaju svako pitanje i odgovor, te utvrđuju da li su pogođene ključne točke.

Zbog poteškoća u ocjenjivanju esejskih pitanja samo na temelju ključnih točaka, pri ocjenjivanju će se uzeti u obzir i način/stil na koji je odgovor napisan.

Najveći broj bodova za svako esejsko pitanje je 100, a odražava kombinaciju tehničkih elemenata (ključnih točaka) i elemenata izvještaja.

Svaka ključna točka biti će ocijenjena po svojoj važnosti. Zbroj svih ključnih točaka će predstavljati 60 posto ocjene.

Ključne točke su važni elementi koji mogu biti bazirani na znanju ili iskustvu, te sadržavati i druge elemente srodne održavanju kao što su relevantne mjere predostrožnosti ili pravne prakse, ako je primjenjivo.

Odgovor na pitanje analizirat će se u pogledu jasnoće i načina na koji je esejski odgovor sastavljen i imati ocjenu koja mu je dodijeljena, a koja će predstavljati 40 posto ukupne ocjene.

Odgovor treba pokazati sposobnost kandidata u izražavanju tehničkim jezikom. To uključuje čitljivost rukopisa i korištenje terminologije.

Odgovor mora imati početak i logičan put do zaključka.

Korištenje dijagrama se ne preporuča, ali ako se koristi, mora se koristiti kao manji dio dopune pisanom odgovoru, nikako kao zamjena istog.

Odgovor ne bi trebao biti nabranje.

U okviru razumljivosti, kandidatu se neće ocjenjivati pravopis.

Nula bodova će se dati samo u iznimnim okolnostima. Čak i kada kandidat pogrešno shvati pitanje i da odgovor na drugo pitanje, dati će se nešto bodova barem za način pisanja odgovora, ali neće se prijeći dozvoljena razumna granica.

Dvije podijeljene ocjene (bodovi) će se zbrojiti i napisati na list za ocjenjivanje.

Ako je odgovor na pragu prolaska prvenstveno radi lošeg stila u pisanju odgovora, ocjenu treba raspraviti sa drugim ispitivačem ako je moguće.

Odustajanje od ispita

Kandidat može odustati od ispita najkasnije 7 dana prije ispitnog roka, a i kasnije u slučaju opravdanih razloga, o čemu Agenciju izvještava pismenim putem (pismenom fax ili e-mail porukom). U ovim slučajevima uplata naknade će se priznati za sljedeći ispitni rok. Oni kandidati koji ne pristupe ispitu, a nisu odustali u roku ili im razlozi nisu opravdani, smatrat će se da ispit nisu položili.

Izlazak na ispit

Kandidati moraju doći do ispitnog mjesta najkasnije 15 minuta prije početka ispita, kandidati koji zakasne na ispit neće moći pristupiti, kako ne bi ometali ostale kandidate, te će se smatrati da su odustali od ispita. Prilikom prozivanja prisutnih, kandidati su dužni pokazati osobnu ispravu (osobna iskaznica ili putovnica). Kandidati koji ne pokažu valjanu i čitku ispravu neće moći pristupiti ispitu. Kandidati se ne smiju zadržavati u dvorani nakon završetka ispita. Osobne stvari, kaputi, torbe, aktovke i slično, kandidat je dužan ostaviti u prednjem ili stražnjem dijelu dvorane, ovisno o tome kako odredi ispitivač.

Ispitni materijali

Agencija će osigurati računala i materijale potrebne za provođenje ispita. Bilo kakvi drugi materijali nisu dopušteni. Kandidati prilikom pisanja odgovora vezanih uz esejska pitanja mogu koristiti isključivo kemijske olovke (plave ili crne). Uporaba kalkulatora nije dozvoljena. Prije samog početka ispitivač će iznijeti osnovna pravila vezana za ispit.

Pravila za provođenje ispita

Kandidati ispit polažu na računalu, osim pitanja koja zahtijevaju opisni odgovor (esej pitanja). Kandidatima se na početku ispita uručuje list sa pristupnim kodom za određeni modul koji kandidat treba potpisati i vratiti ispitivaču. Kandidat u računalo upisuje kategoriju i pristupni kod za određeni modul i započinje ispit. Kad je kandidat gotov sa ispitom ili je isteklo vrijeme trajanja ispita kandidatu se na ekranu pojavljuje broj točnih odgovora u odnosu na ukupan broj pitanja i postotak odnosno pad ili prolaz.

Za vrijeme trajanja ispita mora biti tišina. Mobilni uređaji i slično, moraju biti isključeni i odloženi zajedno sa osobnim stvarima.

U slučaju da kandidatu nešto nije jasno i želi razgovarati sa ispitivačem, mora podignuti ruku i u tišini ostati sjediti na svom mjestu. Ispitivač ne smije ulaziti u rasprave sa kandidatom vezane uz pitanja, pojašnjavanje sadržaja pitanja ili tumačenje riječi.

Kršenje pravila ispita može rezultirati diskvalifikacijom kandidata i zabranom sudjelovanja na idućim ispitima. Ukoliko kandidat nije dostavio dokaz o uplati naknade prilikom podnošenja zahtjeva, isti je dužan predati prilikom pristupanja ispitu, u protivnom neće moći pristupiti ispitu.

U slučaju da kandidat padne na ispitu iz određenog modula, prema Dodatku II, Priloga III, (Dio-66), kandidat ga ne može polagati najmanje 90 dana nakon datuma pada, osim u slučaju da može dokazati da je prošao naknadno dodatno osposobljavanje za taj modul u odobrenoj Dio-147 organizaciji koja vrši nastavu ponovne obuke prilagođenu predmetima koji nisu položeni u određenom modulu. U tom slučaju, modul koji nije položen smije se ponovo polagati nakon 30 dana od dana polaganja ispita za predmetni modul. Pravilo vrijedi za sve kandidate.

Svaki ispit dopušteno je polagati najviše tri puta u 12-mjesečnom razdoblju.

Kandidat je u prijavi za polaganje ispita dužan u pisanom obliku potvrditi broj i datum pokušaja tijekom prošle godine, a Agencija je dužna provjeriti broj pokušaja unutar primjenjivih vremenskih okvira.

Ispiti moraju biti položeni u periodu od deset godina prije podnošenja zahtjeva za Dio-66 dozvolu za održavanje zrakoplova ili dodavanje kategorije/potkategorije takvoj dozvoli.

Prolazna ocjena za svaki modul i za svako pojedinačno esejsko pitanje je 75%.

Postupak prijave ispita vrednovanja za tip zrakoplova

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo također želi omogućiti svim zainteresiranim kandidatima ispit vrednovanje za tip zrakoplova (za zrakoplove grupe 2 i 3) u skladu sa Prilogom III, (Dio-66), Dodatkom III, kao bitnim preduvjetom za upis tipa zrakoplova u Dio-66 dozvolu za održavanje zrakoplova.

Kandidati se obavezno prijavljuju pisanim putem (poštom ili osobno u Agenciji) koristeći obrazac „Prijava za polaganje ispita“ koji je dostupan u Odjelu licenciranja ili na web stranici Agencije.

Prilikom prijave ispita vrednovanja za tip zrakoplova kandidati su dužni priložiti uredno ispunjen obrazac i potvrdu o uplaćenju naknadi za troškove polaganja ispita, presliku Dio-66 dozvole (ako je posjeduje) i presliku osobne iskaznice ili presliku putovnice (ukoliko se radi o osobi koja nije državljanin RH).

Nakon što Agencija utvrdi da su svi gore navedeni uvjeti ispunjeni, rješenjem će imenovati ispitivača te rokove i uvjete za provođenje ispita vrednovanja, nakon čega rješenje šalje kandidatu i imenovanom ispitivaču.

Provođenje ispita vrednovanja za tip zrakoplova

Imenovani ispitivač u dogovoru sa kandidatom koji mora osigurati uvjete za provođenje ispita vrednovanja (adekvatan prostor za provođenje usmenog dijela i zrakoplov za provođenje praktičnog dijela vrednovanja), provodi vrednovanje za tip zrakoplova u skladu sa Prilogom III, (Dio-66), Dodatak III, i u rokovima zadanim u rješenju.

Kandidatima koje se uhvati u varanju zabranjuje se postupak bilo kojeg daljnjeg vrednovanja u roku od 12 mjeseci od dana kada su bili uhvaćeni u varanju.

Po završetku ispita imenovani ispitivač popunjava obrazac Izvještaja vrednovanja za tip zrakoplova te ga zajedno sa ispitnim materijalima dostavlja u Agenciju koja kandidatu, ako je položio, izdaje certifikat o položenom ispitu vrednovanju za tip zrakoplova.

Nakon pada na prvom pokušaju, potrebno je napraviti stanku od 30 dana, a nakon pada iz drugog pokušaja, potrebna stanka je 60 dana.

U 12-mjesečnom razdoblju dopušteno je pristupiti vrednovanju za tip najviše tri puta.

Kandidat je u prijavi za polaganje ispita dužan u pisanom obliku potvrditi broj i datum pokušaja tijekom prošle godine, a Agencija je dužna provjeriti broj pokušaja unutar primjenjivih vremenskih okvira.

Nakon položenog ispita vrednovanja za tip zrakoplova i završavanja potrebnog praktičnog iskustva, zahtjev za upis ovlaštenja za tip zrakoplova u Dio-66 dozvolu za održavanje zrakoplova mora biti podnesen u roku od 3 godine.

Za sve dodatne informacije u vezi ispita za Dio-66 dozvolu za održavanje zrakoplova molimo kontaktirati Odjel licenciranja na telefon 01/2369-315 ili 01/2369-394.